

Tisková zpráva, 12. února 2014

Práci vědců v Antarktidě opět komplikuje zamrzlé moře

Zamrzlý průliv Prince Gustava komplikuje plánovanou práci i letošní vědecké expedici na stanici Johanna Gregora Mendela. Kvůli ledu se odborníci nemohou dostat na některé vzdálenější lokality. Na stanici, kterou provozuje Masarykova univerzita (MU) na ostrově Jamese Rosse, se letos vydalo 16 lidí. Led ztížil už příjezd na stanici, kam se zatím nepodařilo dopravit část věcí, především technického vybavení.

„Mořský zámrz omezuje dosažitelnost vzdálenějších lokalit, na které byl plánován přesun pomocí gumových motorových člunů. Mimo dosah zůstává ostrov Vega s paleontologickými nalezišti, poloostrov Trinity Peninsula, kde stojí automatická stanice pro sběr meteorologických dat, i vzdálené jezero Hidden Lake, kde byl plánován odběr sedimentů pro rekonstrukci změn klimatu,“ přiblížil letošní podmínky výpravy vedoucí stanice Pavel Kapler.

Moře naštěstí nepokrývá celou plochu průlivu, takže se vědcům daří získávat vzorky například pro ichtyologicko-parazitologický výzkum. Intenzivně pracují i mikrobiologové, kteří zkoumají bakteriální diverzitu na ostrově. Vzorky odebírají mimo jiné z ptáků a antarktických ryb. Chtějí na nich zkoumat mimo jiné to, zda jsou antarktické bakterie odolné vůči antibiotikům. Další bádání týkající se živočichů pak zahrnuje výzkum vlivu zemského magnetického pole na orientaci a chování bezobratlých.

Vědci se v Antarktidě také zabývají lokálními klimatickými podmínkami odledněné severní části, měří rychlost ústupu ledovců či rozmrzání vrstvy trvale zmrzlé půdy a modelují škodlivé UV záření, které k povrchu Země proniká během každoročního úbytku stratosférického ozónu nad kontinentem. Zaměřují se také na reakci vegetace na měnící se klimatické podmínky. Expediční lékař se pak letos orientuje na vliv extrémního prostředí a zátěže na lidský organismus. U členů výpravy proto sleduje variabilitu srdeční frekvence a měřit bude i hladinu stresového hormonu v lidských vlasech.

Kontakt: Tereza Fojtová, tel: 549 49 49 49, mobil: 724517335, E-mail: fojtova@muni.cz

Česká vědecká stanice J. G. Mendela, jejímž vlastníkem a provozovatelem je Masarykova univerzita, byla dostavěna 4. března 2006. Projekt výzkumné stanice vznikl v roce 1999 na půdě Geografického ústavu Přírodovědecké fakulty MU. Provoz základny s kapacitou 15 pracovníků v jižní části ostrova Jamese Rosse je z velké části zajištěn pomocí obnovitelných zdrojů energie. Náklady na její vybudování činily přibližně 60 milionů korun. Odborníkům z Masarykovy univerzity, ale i z dalších českých a zahraničních institucí, má sloužit příštích 20 až 30 let. Vybudováním této unikátní velké vědecké infrastruktury se Česká republika zařadila mezi 30 států světa, jejichž vědecké stanice se podílejí na výzkumu ledového kontinentu.

